

**Social- og Boligstyrelsens
behandling af den
kommunale afrapportering
på anmodning om fornyet
behandling af central
udmelding**

Borgere med udviklingshæmning
og dom med behov for
anbringelse i sikret afdeling

august 2025

Viden til gavn

Social- og Boligstyrelsens behandling af den
kommunale afrapportering på anmodning om fornyet
behandling af central udmelding

Publikationen er udgivet af

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@sbst.dk
www.sbst.dk

Indhold udarbejdet af
Social- og Boligstyrelsen.
Forventes udgivet september 2025

Download eller se rapporten på
www.sbst.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

Indhold

Indhold	1
1. Konklusion	2
1.1 Social- og Boligstyrelsens vurdering	2
1.2 Det Faglige Råds bemærkninger til Social- og Boligstyrelsens konklusion	6
2. Videre proces og opfølgning.....	7
3. Baggrund	7
3.1 Social- og Boligstyrelsens anmodning om fornyet behandling.....	8
3.2 Social- og Boligstyrelsens behandling af den kommunale afrapportering	9
4. Bilag	10

1. Konklusion

1.1 Social- og Boligstyrelsens vurdering

Social- og Boligstyrelsen modtog den 20. december 2024 kommunalbestyrelsernes afrapportering på styrelsens anmodning om fornyet behandling af den centrale udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Afrapporteringen indeholdt et forslag til en grundmodel for håndtering af kapacitetsudfordringer på området, som indeholder en udvidelse af Kofoedsminde og etablering af flere § 108-pladser i åbent regi.

Styrelsen vurderer, at forslaget kan udgøre en fagligt tilstrækkelig løsning på problemstillingerne beskrevet i anmodningen om fornyet behandling.

Konklusionen forudsætter, at kommunalbestyrelserne herefter kan sandsynliggøre, at der vil være den fornødne fremdrift i planerne, og at de foreslåede tiltag iværksættes, så Kofoedsminde udvides, og der etableres det ekstra antal § 108-pladser i åbent regi, som forslaget indeholder. Dette skal tilsammen sikre, at presset på såvel de fysiske som faglige rammer på Kofoedsminde lettes.

Social- og Boligstyrelsen anmoder på den baggrund styregruppen bag afrapporteringen om at fremsende en handle- og implementeringsplan for den foreslåede løsning. Planen skal sandsynliggøre, at der vil være den fornødne fremdrift i løsningsmodellen samt at udvidelsen af Kofoedsminde ikke påvirker den faglige indsats på tilbuddet negativt.

Handle- og implementeringsplanen skal indeholde følgende:

- **En tids- og aktivitetsplan for udbygningen af Kofoedsminde, herunder en plan for løbende monitorering af målgruppens udvikling, så planerne for udbygning kan justeres herefter**

Planen skal indeholde en milepælsplan, herunder beskrive nedslagspunkter for drøftelse af justering af planen i henhold til den faktiske udvikling i målgruppen.

- **En tids- og aktivitetsplan for etablering af yderligere § 108-pladser i åbent regi**

Planen skal indeholde et samlet overblik over, hvor i landet der konkret vil blive etableret pladser. Det indbefatter, så vidt det er muligt inden for den givne tidsramme, en beskrivelse af, hvilke tilbud der udvides, og hvornår den påtænkte udvidelse vil være gennemført.

Social- og Boligstyrelsen forholder sig til den til enhver tid gældende lovgivning for målgruppen, som på nuværende tidspunkt betyder, at borgere med udviklingshæmning, som modtager en domstype 1 eller 2, anbringes i en boform efter servicelovens § 108.

- **En plan for styrket samarbejde mellem kommunerne om visitation og udslusning fra Kofoedsminde**

Planen skal beskrive, hvordan det styrkede samarbejde mellem kommunerne praktisk vil foregå, fx via koordinering i specifikke fora, udarbejdelse af visitationsretningslinjer mv.

Som drøftet på dialogmøder med styregruppen bag afrapporteringen står Social- og Boligstyrelsen til rådighed for en faglig dialog herom.

- **En samlet plan for styrkelse af de faglige forhold på Kofoedsminde**

Planen skal indeholde konkrete mål for at øge andelen af medarbejdere med relevant faguddannelse. Planen skal beskrive, hvordan og hvornår disse mål forventes indfriet.

Planen skal også indeholde konkrete mål for at nedbringe anvendelsen af eksterne vikarer, herunder beskrive, hvordan og hvornår disse mål forventes indfriet.

Social- og Boligstyrelsen er opmærksom på, at dette er et ansvar, der påhviler driftsherren såvel som tilbudsledelsen af Kofoedsminde, hvorfor styrelsen forventer, at styregruppen retter henvendelse til disse parter med henblik på udarbejdelse af en samlet plan, som kan formidles til styrelsen.

Den samlede Implementerings- og handleplan indeholdende ovenstående punkter skal fremsendes til Social- og Boligstyrelsen senest den 31. december 2025.

Social- og Boligstyrelsen vil formelt afslutte sagsbehandlingen af afrapporteringen på anmodningen om fornyet behandling, når handle- og implementeringsplanen er modtaget. Styrelsen vil fortsat følge udviklingen i målgruppe, tilbud og indsatser på området, jf. lov om social service §13 b. Social- og Boligstyrelsens løbende monitorering er nærmere beskrevet i afsnit 2.

Begrundelse

Social- og Boligstyrelsen har i vurderingen lagt vægt på en række oplysninger, herunder:

Styregruppen beskriver en vstdansk løsning som omkostningstung og vurderer, at den er unødvendig på nuværende tidspunkt.

Styregruppen præsenterer en række perspektiver på en vstdansk løsning i afrapporteringen, herunder at et nyt sikret tilbud i Vestdanmark bør have plads til 40 beboere. Styregruppen vurderer, at det derfor vil beløbe sig til mange millioner kroner i anlægsudgift, som det vil være en stor udfordring for de enkelte kommuner at tilvejebringe. Styregruppen vurderer herudover, at der ikke er behov for et vstdansk tilbud før tidligst i 2035.

Etablering af en vstdansk løsning kræver desuden, at byggeriet friholdes for anlægsloftet, som angiver den økonomiske grænse, som den enkelte kommune og landets samlede kommuner må bruge på anlægsinvesteringer i et givet år. Social- og Boligministeriets departement oplyser, at Finansministeriet er resortansvarlige for anlægsloftet. En drøftelse om hvorvidt etableringen af et vstdansk tilbud kan undtages fra anlægsloftet, vil skulle ske i regi af forhandlingerne om Økonomaftalen, hvor KL i givet fald skal rejse et ønske herom.

Social- og Boligstyrelsen tager styregruppens vurdering af perspektiverne i den vstdanske løsning til efterretning. Det er dog en forudsætning, at den foreslåede grundmodel for håndtering af kapacitetsudfordringer implementeres og har den ønskede virkning ift. at lette presset på både fysiske og faglige rammer på Kofoedsminde.

Styrelsen noterer sig samtidigt, at både Region Midtjylland og Region Syddanmark har udtrykt interesse for at indgå i dialog om en vstdansk løsning. Styrelsen opfordrer derfor landets kommuner til at indgå i videre dialog herom, idet etablering af et vstdansk tilbud er en tidskrævende proces, og løsningen kan vise sig relevant på et senere tidspunkt.

Styregruppen beskriver en positiv udvikling i en række faglige forhold på Kofoedsminde.

Som et alternativ til den vstdanske løsning præsenterer styregruppen en grundmodel for håndtering af kapacitetsudfordringer, hvor Kofoedsminde fortsat er landets eneste tilbud med sikrede afdelinger. Det bliver således en central forudsætning for den foreslåede løsning, at de faglige rammer på Kofoedsminde er på plads og kan følge med – også i forhold til en kommende udvidelse.

Styregruppen har afrapporteret, at andelen af personale med en pædagogisk eller sundhedsfaglig uddannelse på Kofoedsminde er steget fra 50 pct. i 2020 til 55 pct. i 2024. Dette

er sket, selvom Kofoedsminde i perioden fra 2021 til 2024 har udvidet med 13 pladser, og det samlede antal medarbejdere således også har været stigende i samme periode.

Herudover har styregruppen afrapporteret, at andelen af eksterne vikarer er steget fra 37 i 2020 til 56 i 2024. Dette skal dog ses i sammenhæng med udvidelsen af Kofoedsminde i samme periode, og der ses således et procentvist fald i vikarforbruget i forhold til de samlede personaleudgifter fra 29 pct. i 2020 til 22 pct. i 2024¹.

Endelig har styregruppen dokumenteret positive tendenser i forhold til antal magtanvendelser og sygefravær, hvilket de vurderer, har sammenhæng til implementeringen af et nyt værdigrundlag, som kaldes Fælles Praksis.

Styrelsen anerkender den begyndende positive udvikling, men finder fortsat, at der er behov for at styrke de faglige forhold, når man tager målgruppens behov for en højt specialiseret indsats i betragtning.

Med en yderligere udvidelse af Kofoedsminde vurderer Social- og Boligstyrelsen således, at der er behov for en konkret plan for, hvordan udviklingen i andelen af uddannet personale, anvendelsen af eksterne vikarer og de positive tendenser i forhold til antal magtanvendelser og sygefravær kan fastholdes og fortsat forbedres. Der er derudover behov for et fokus på personalegennemstrømning, som er steget i samme periode.

Styregruppen foreslår at udvide og opdatere eksisterende bygningsmasse på Kofoedsminde.

Den foreslåede grundmodel indeholder planer for udvidelse af Kofoedsminde, som ifølge styregruppen forventes at kunne imødegå det fremtidige kapacitetsbehov. I afrapporteringen tages der afsæt i en teknisk fremskrivning af kapacitetsbehovet, hvor behovet for sikrede pladser (som samlet forventes at stige med fire borgere om året) modregnes den forventede effekt af bl.a. flere relevante åbne § 108-pladser og et styrket udslusningsarbejde.

Styregruppen beskriver, at Region Sjælland har vedtaget en kapacitetsudvidelse, og at Kofoedsminde således arbejder med at kunne udvide kapaciteten med tre pladser om året i op til fem år. Med budget 2025 har Kofoedsminde 84 pladser, og hvert år vil der blive taget stilling til næste års behov for udvidelse. De planlagte udvidelser vil frem mod 2030 føre til, at der opnås en samlet kapacitet på op til 99 sikrede pladser. Derefter er der på Kofoedsminde areal plads til, at kapaciteten vil kunne udvides med yderligere ni sikrede pladser frem mod 2035, såfremt det viser sig at være nødvendigt.

Det er således styregruppens vurdering, at der ikke vil være behov for oprettelse af et nyt sikret tilbud før tidligst i 2035. Herefter finder styregruppen, at det ikke er muligt at vurdere behovet, men anbefaler, at der følges meget nøje med i kapacitetsudviklingen og målgruppens antal på Kofoedsminde i et samarbejde mellem Region Sjælland og kommunerne.

Planerne for Kofoedsminde inkluderer desuden et arbejde med at renovere og forny en del af bygningskapaciteten for at sikre mere stabilitet og kvalitet omkring de fysiske rammer. Det inkluderer at samle Kofoedsminde i Rødbyhavn og dermed lukke de 14 midlertidige pladser på Stevnstortet, samt at håndtere de væsentlige påbud fra Arbejdstilsynet og opmærksomheder fra Socialtilsyn Øst ift. de fysiske rammer.

Styregruppen foreslår at etablere yderligere § 108-pladser rundt om i landet.

Den foreslåede grundmodel indebærer derudover forslag om at udbygge kapaciteten på § 108-området med 20 pladser målrettet borgere med domstype 2 til anbringelse i et åbent tilbud.

¹ Data inkluderer de såkaldte interne fleksible medarbejdere, som ifølge det fremsendte data er tilknyttet få afdelinger og oftest er mere erfarne og velintroducerede end de eksterne vikarer

Ifølge styregruppen vil dette kunne bidrage til at frigøre kapacitet på Kofoedsminde til at imødegå et stigende antal borgere med domstype 1 og i varetægtssurrogat.

Styregruppen har i svar på Social- og Boligstyrelsens opfølgende spørgsmål til afrapporteringen beskrevet, at styregruppen allerede har modtaget positive interesselikende givelser fra såvel kommuner som regioner ift. evt. at etablere flere åbne § 108-pladser.

Interesselikende givelserne er ifølge afrapporteringen ikke løfter om at etablere pladserne, ligesom der fra de enkelte interessenter ikke er taget stilling til finansiering. I den sammenhæng skriver styregruppen, at lånepuljer uden tvivl vil være hjælpsomme, ligesom styregruppen er overbevist om, at der vil være flere kommuner, som kan byde ind, hvis der kommer en lånepulje.

Styregruppen skriver dog også, at såfremt lånepuljer ikke tilvejebringes, så findes der alternative veje ift. etableringen af åbne § 108-pladser, fx via regionerne, og at der ligeledes er kommuner, som har tilkendegivet mulighed for etablering af pladser til trods for manglende lånepulje.

Social- og Boligministeriets departement oplyser, at statslig lånepulje vil skulle håndteres i regi af forhandlingerne om Økonomiaftalen, hvor det skal rejses som et ønske af KL.

Social- og Boligministeriet har tilkendegivet, at ændring af finansieringsbekendtgørelsen er mulig.

De sikrede pladser på Kofoedsminde til borgere med dom til anbringelse i en sikret afdeling er objektivt finansieret, hvilket vil sige, at udgifterne til driften af institutionen fordeles mellem kommunerne efter befolkningstal.

Styregruppen anbefaler, at alle borgere med domstype 2, der anbringes i sikret regi, fremadrettet skal være taksfinansieret, da det vil fjerne uhensigtsmæssige økonomiske incitamenter og dermed i særlig grad kunne medvirke til at øge flowet ift. udslusning fra Kofoedsminde.

Idet dette kræver en ændring af finansieringsbekendtgørelsen, har Social- og Boligstyrelsen været i dialog med Social- og Boligministeriets departement herom. Departementet oplyser at tidsperspektivet for en ændring af finansieringsbekendtgørelsen vedr. domstype 2 pt. er uafklaret.

Styregruppen har taget stilling til det styringsmæssige set-up.

Som svar på Social- og Boligstyrelsens opfølgende spørgsmål til afrapporteringen beskriver styregruppen, at der tages forskellige afsæt i forhold til det styringsmæssige set-up, herunder at:

- den nedsatte styregruppe for udarbejdelsen af afrapporteringen på anmodningen om fornyet behandling i første omgang fortsætter 2025 ud med henblik på at følge det videre arbejde.
- der er vedtaget en egentlig projektorganisering ifm. det arbejde, der skal ske i forlængelse af afrapporteringen, hvor der er en styregruppeformand, projektledere, projektgruppe mv. Dette skal sikre, at det er tydeligt, hvor ansvaret for de forskellige spor, der er lagt ud for det videre arbejde, ligger.
- der etableres dialog mellem styregruppens medlemmer og de kommuner, hvor udslusningsparate borgere er hjemmehørende. Dette sker med henblik på en konstruktiv dialog om en eventuel udslusning fra Kofoedsminde til et alternativt åbent § 108-tilbud. Processen følges af styregruppen.
- KL's koordinationsforum løbende vil drøfte resultaterne af de nye tiltag samt følge udviklingen i målgruppen, byggeplaner osv.

1.2 Det Faglige Råds bemærkninger til Social- og Boligstyrelsens konklusion

Det Faglige Råd for National Koordination² har rådgivet Social- og Boligstyrelsen om behandlingen af afrapporteringen på anmodningen om fornyet behandling. Rådets bemærkninger til styrelsens konklusion fremgår nedenfor.

Det Faglige Råd for National Koordination har over en årrække drøftet problemstillingerne om pres på de fysiske og faglige rammer på Kofoedsminde. Rådets bekymringer har handlet om kapaciteten på Kofoedsminde, det faglige niveau samt den geografiske placering af Kofoedsminde, som udgør en udfordring ift. et nærhedsprincip for borgerne fra de vestdanske kommuner. Rådet har derfor rådgivet Social- og Boligstyrelsen om, at der har været behov for at oprette et vestdansk tilbud med mulighed for at modtage borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling.

På baggrund af kommunernes afrapportering på styrelsens anmodning om fornyet behandling af den centrale udmelding tilslutter Rådet sig dog styrelsens vurdering af, at den foreslåede model for håndtering af kapacitetsudfordringer kan udgøre en fagligt tilstrækkelig løsning på problemstillingerne. Rådet anerkender, at kommunerne har løftet en stor opgave i at udarbejde og koordinere et gennemarbejdet og realistisk løsningsforslag på tværs af 98 kommuner.

Rådet bemærker samtidigt, at den foreslåede model beror på, at en række konkrete handlinger og forudsætninger finder sted. Kofoedsminde skal udbygges, og der skal oprettes et antal ekstra pladser i åbent regi mv. Rådet understreger, at der er en del usikkerhed forbundet med, om den foreslåede model kan realiseres som forventet. Rådet anbefaler på den baggrund, at kommunerne, som foreslået af styrelsen, udarbejder en præcis handle- og implementeringsplan, som gør det muligt objektivt at følge op på, om der sker en forventet fremdrift i planen. Rådet bemærker også, at Kofoedsmindes driftsherre har et ansvar, bl.a. i fortsat at sikre den faglige kvalitet på Kofoedsminde.

Rådet bemærker, at der også er behov for et fokus på at løse de problemstillinger, kommunerne rejser i afrapporteringen, om finansiering af pladser på Kofoedsminde og brugen af varetægtsurrogat. Der er tale om problemstillinger, som kommunerne ikke kan løse på egen hånd og som Den Nationale Koordinationsstruktur heller ikke har beføjelser i forhold til, hvorfor Rådet anbefaler, at der på disse områder sker handling fra de ansvarlige resortministeriers side.

Rådet er optaget af, at der også fremover er et stort fokus på kapaciteten på Kofoedsminde, nærhedsprincippet for borgerne og en høj kvalitet i det faglige arbejde med borgerne, herunder rekruttering af kvalificeret personale. Rådet anbefaler derfor, at Social- og Boligstyrelsen i samarbejde med kommunerne fortsat holder fokus på, om der opstår et fremtidigt behov for en vestdansk løsning og en evt. fremtidig kapacitetsudfordring imødegås rettidigt.

Formand for Det Faglige Råd for National Koordination,

Bo Smith, forhenværende departementschef

² Formand for Det Faglige Råd er forhenværende departementschef Bo Smith. Derudover er Det Faglige Råd sammensat af repræsentanter fra Social- og Boligstyrelsen, Sundhedsstyrelsen, Børne- og Undervisningsministeriet repræsenteret ved Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner samt to eksperter med ekspertise på det specialiserede socialområde og to eksperter med ekspertise på det specialiserede specialundervisningsområde. Eksperterne er udpeget for en toårig periode af Social- og Boligstyrelsen efter indstilling fra Det Frie Forskningsråd. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering deltager desuden i rådsmøderne, hvis der er dagsordenspunkter, som vedrører deres ressortområde.

2. Videre proces og opfølgning

Social- og Boligstyrelsen vil som led i den løbende monitorering af målgruppen, jf. lov om social service § 13 b, følge med i både implementeringen af den foreslåede grundmodel for håndtering af kapacitetsudfordringer og på dennes effekt på det aktuelle pres på de fysiske og faglige rammer på Kofoedsminde. Dette sker med henblik på at kunne reagere på ny, såfremt de implementerede løsningstiltag ikke viser sig at være tilstrækkelige.

Endelig er det Social- og Boligstyrelsens forventning, at styregruppen vil følge nøje med i kapacitetsudviklingen og målgruppens antal på Kofoedsminde i et samarbejde mellem Region Sjælland og kommunerne, som det er beskrevet i afrapporteringen på den fornyede behandling.

Social- og Boligstyrelsen vil i den løbende monitorering fortrinsvis have fokus på:

1. Implementeringen af den foreslåede grundmodel mhp. at følge udviklingen i kapacitet til målgruppen, herunder;
 - a. Udvidelse og udslusning på Kofoedsminde
 - b. Etableringen af flere § 108-pladser i åbent regi
2. Opfølgning ift. de tiltag, som implementeres på Kofoedsminde, herunder bl.a.:
 - a. Tilgang i antallet af borgere
 - b. Pladser på Kofoedsminde
 - c. Hjemtagning/udslusning
 - d. Vikarforbrug
 - e. Andelen af faglærte medarbejdere
 - f. Antal magtanvendelser
 - g. Sygefravær
 - h. Personalegennemstrømning

Punkt d-h vil tage afsæt i de supplerende data, som styregruppen har fremsendt som svar på styrelsens opfølgende spørgsmål til den kommunale afrapportering.

3. Baggrund

I det følgende beskrives først baggrunden for, at Social- og Boligstyrelsen anmodede landets kommunalbestyrelser om at foretage en fornyet behandling af den centrale udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Herefter beskrives Social- og Boligstyrelsens krav til den kommunale afrapportering på anmodningen, og slutteligt beskrives styrelsens proces i forbindelse med sagsbehandlingen af den kommunale afrapportering.

3.1 Social- og Boligstyrelsens anmodning om fornyet behandling

I efteråret 2019 udsendte Social- og Boligstyrelsen en landsdækkende central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling, jf. servicelovens § 13 b, stk. 2³. Den centrale udmelding blev udsendt, fordi Social- og Boligstyrelsen var bekymret for, hvorvidt der var det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser til målgruppen, herunder om der var den fornødne koordination mellem landets kommuner om at udnytte den aktuelle kapacitet, og om tilbuddet på Kofoedsminde fortsat alene var i stand til at imødekomme behovet på landsplan.

Social- og Boligstyrelsen modtog de kommunale afrapporteringer på den centrale udmelding i efteråret 2020 og indgik herefter i dialog med kommunerne via de administrative styregruppeformænd på social- og specialundervisningsområdet. Dialogen tog afsæt i de løsningsforslag, som blev afrapporteret, herunder særligt forslaget fra de vstdanske kommuner om at oprette et sikret tilbud/afdeling mere med placering i Vestdanmark.

I januar 2023 modtog styrelsen en opdateret status på problemstillingerne adresseret i den centrale udmelding, herunder belægningsgraden på Kofoedsminde såvel som andelen af uddannet personale og vikarforbrug på tilbuddet. Den opdaterede status viste, at brugen af eksterne vikarer var steget i perioden fra 2020 til 2022, hvilket betød, at målsætningen i Region Sjællands indsatsplan om, at forbruget af eksterne vikarer målt i forhold til det samlede antal vikarer og interne fleksible medarbejdere skulle falde til 25 pct. ved udgangen af 2020, ikke var nået. Herudover viste den opdaterede status, at fordelingen mellem faglært og ufaglært personale havde været stabilt i perioden fra 2020 til 2022. Det betød dog samtidigt, at det fortsat kun var ca. halvdelen af medarbejderne på Kofoedsminde, der havde en faglig uddannelse, og at målsætningen i Region Sjællands indsatsplans om, at 60 pct. af de ledige stillinger skulle besættes af ansøgere med en faglig uddannelse, ikke var nået.

Den opdaterede status viste også, at der i 2020 var der en overbelægning på Kofoedsminde i forhold til det budgetterede pladsantal på 8,2 pct., mens der i 2021 var der en overbelægning på 15,4 pct. I 2022 faldt overbelægningen til 2,5 pct. i forhold til det budgetterede pladsantal.

Social- og Boligstyrelsen kunne herudover på baggrund af tilsynsrapporten fra Socialtilsyn Øst fra september 2023 konstatere, at der havde været force majeure-episoder (brand, vandskader mv.), hvor Kofoedsminde ikke havde haft de fornødne faciliteter til at genhuse borgerne andet sted på det sikrede område. Socialtilsyn Øst vurderede, at dette ikke havde været optimalt for hverken borgere eller medarbejdernes muligheder for at arbejde med borgerne, herunder at yde den rette pædagogiske indsats og trivsel.

Social- og Boligstyrelsen anmodede på baggrund heraf landets kommunalbestyrelser om at foretage en fornyet behandling af den centrale udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling, jf. lov om social service § 13 b, stk. 3⁴. Dette blev gjort, fordi styrelsen vurderede, at det stigende antal borgere og deraf afledte pres på de fysiske og faglige rammer på Kofoedsminde fortsat udgjorde en udfordring for tilbuddets

³ § 13 b stk. 2 i lov om social service beskriver, at Social- og Boligstyrelsen kan udmelde målgrupper eller særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommunerne i en eller flere regioner, for at sikre det fornødne udbud af højt specialiserede tilbud, som er tilpasset udviklingen i målgruppens behov på det mest specialiserede socialområde og på området for den mest specialiserede specialundervisning.

⁴ § 13 b, stk. 3 i lov om social service beskriver, at Social- og Boligstyrelsen på baggrund af afrapporteringer om kommunalbestyrelsernes tilrettelæggelse og organisering af indsatsen i forhold til centralt udmeldte målgrupper og indsatser, jf. stk. 2, kan anmode kommunalbestyrelserne i en eller flere regioner om at foretage en fornyet behandling af deres tilrettelæggelse og organisering af indsatsen.

forudsætninger for at kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats og for at kunne imødekomme behovet på landsplan.

Krav til afrapporteringen

I anmodningen om fornyet behandling af den centrale udmelding anmodede Social- og Boligstyrelsen landets kommunalbestyrelser om at præsentere en koordineret løsning for etablering af et tilbud/afdeling i Vestdanmark med mulighed for at modtage borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Dette med henblik på at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen.

I dialog med styregruppen, som blev nedsat af kommunerne for at besvare styrelsens anmodning, åbnede styrelsen desuden op for, at afrapporteringen også kunne beskrive alternative løsninger til en vstdansk afdeling, så længe disse også søger at løse de problemstillinger, som er beskrevet i anmodningen om fornyet behandling.

3.2 Social- og Boligstyrelsens behandling af den kommunale afrapportering

Social- og Boligstyrelsen modtog den kommunale afrapportering på anmodningen om fornyet behandling i december 2024. Afrapporteringen er vedlagt som bilag 1.

Social- og Boligstyrelsens opgave har på baggrund af afrapporteringen været at vurdere, om der er beskrevet en fagligt tilstrækkelig løsning på de problemstillinger, som er beskrevet i anmodningen om fornyet behandling, og om kommunerne dermed lever op til deres forsyningsforpligtigelse.

Social- og Boligstyrelsen har i sagsbehandlingsprocessen afholdt to dialogmøder med styregruppen bag afrapporteringen. Styrelsen har herudover været i dialog med Social- og Boligministeriets departement for at få en vurdering af, om de forudsætninger for de beskrevne løsninger, som er opført i afrapporteringen, og som bl.a. indbefatter lovændring, er realiserbare. Social- og Boligstyrelsen har således forespurgt departementet om følgende:

- Ændring af finansiering af borgere med domstype 2
- Puljer til etablering af nye pladser (både i åbent regi og ved vstdansk løsning)
- Undtagelser fra anlægsloftet
- Anvendelsen af varetægtssurrogat på Kofoedsminde.

Social- og Boligstyrelsen afventer fortsat svar på, hvad tidshorisonten er for at ændre finansieringsbekendtgørelse ift. borgere med udviklingshæmning og domstype 2. Ligesom at styrelsen afventer svar på, hvordan retstilstanden er på området for varetægtssurrogat, herunder om Kriminalforsorgen afholder udgiften til varetægtsarrestanter, som er anbragt i surrogat på Kofoedsminde.

I tillæg hertil har Social- og Boligstyrelsen fremsendt en række uddybende spørgsmål til styregruppen bag afrapporteringen med henblik på at kunne vurdere de beskrevne løsninger på så oplyst grundlag som muligt. Spørgsmålene relaterede sig til de dele af afrapporteringen, hvor styrelsen havde behov for uddybning eller supplerende viden.

Social- og Boligstyrelsens spørgsmål og styregruppens svar herpå er vedlagt som bilag 2 og 3.

Slutteligt har Det Faglige Råd for National Koordination været forelagt Social- og Boligstyrelsens behandling af afrapporteringen med henblik på at rådgive styrelsen. Rådets bemærkninger til styrelsens konklusion fremgår af afsnit 1.2.

4. Bilag

- Bilag 1: Afrapportering på anmodning om fornyet behandling af den centrale udmelding vedr. borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling
- Bilag 2: Besvarelse på opfølgende spørgsmål
- Bilag 3: Supplerende data_marts25

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.sbst.dk